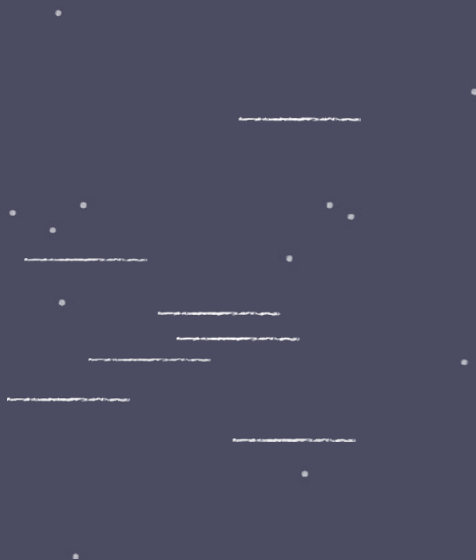

JAN TOMĚŠ

The illustration features a dark, starry night sky with a crescent moon and several large, multi-pointed starburst patterns. A thick, wavy, yellow-green path winds through the sky. In the lower-left foreground, two stylized human figures, a man and a woman, stand on a yellow-green patch of ground. They are both dressed in black and are looking upwards towards the sky. The background behind them consists of soft, purple and blue shapes that suggest a landscape or a dreamlike space. The overall style is minimalist and evocative.

Trny v čase

**Pa
se
Ka**

JAN TOMEŠ

Trny v čase

PASEKA

© Jan Tomeš, 2019

Illustrations © Marie Štumpfová, 2019

ISBN 978-80-7432-951-7 (tištěná kniha)

ISBN 978-80-7432-410-9 (epub)

ISBN 978-80-7432-412-3 (mobi)

ISBN 978-80-7432-411-6 (pdf)

KAPITOLA I

Voltaire

„Vodu, rychle vodu!“

Profesor Pavlíček odhodil brašnu a nemotorně se rozběhl. Přímo před učebnou 218, kde měl od půl jedné vést seminář z francouzské osvícenské filozofie, se na zem skácela jedna z jeho studentek.

„Kájo, proboha!“

Spolužačka jí hned přispěchala na pomoc, ale zakopla o notebook, který se rozevřený válel na podlaze, a lahev s vodou jí vypadla z ruky. Jak se snažila udržet rovnováhu, dupla na notebook plnou vahou. Pod podpatkem něco křuplo.

Profesor sebral lahev ze země. Karolína už mezitím pomalu přicházela k sobě.

„Tady máte. Napijte se.“

Karolína několikrát zmateně zamrkala. Vzápětí jí minerálka vypěnila na tvář a šaty.

„Kájo, seš v pohodě?“

„Jo... dobrý.“

Utírala si obličej kapesníkem, který dostala od kamarádky.

Make-up byl v háji, ale čert to vem.

„Co se stalo?“

„Nevím... najednou jsem měla před očima černo.“

„A co teď? Jak se cejtíš?“

Pořádně se napila a až pak jí došlo, že ji všichni sledují a očividně o ni mají strach.

„Dobrý. Fakt. Asi bych neměla pít tolik kafe.“

Nebylo jí vůbec příjemné, jak na ni všichni civí, a tak začala rychle sbírat všechno, co jí vypadlo z kabelky. Peněženku, kapesníky, pár čmáranic z knihovny, rtěnku, korektor, tampony. Potom si všimla notebooku, který ležel kousek dál u zdi.

Ale ne! To se mi snad jen zdá!

Chtěla vstát, aby se přesvědčila, jestli to je doopravdy tak špatné, ale znovu se zapotácela. Profesor ji včas chytil.

„Pojďte se mnou, musíte si trochu odpočinout.“

„Ale...“

„To vyřešíte pak.“

Podívala se na kamarádku.

„Běž, Kájo, já se o to postarám. Stejně je to moje vina. Promiň.“

Karolína ničemu nerozuměla, bylo toho na ni moc naráz. Přidržela se tedy raději profesora a společně vstoupili do jeho pracovny.

Nikdy předtím tu ještě nebyla. Na zdi visel portrét Jana Patočky, všude okolo se kupila spousta knih. Hned ji zaujaly Platónovy sebrané spisy v pěti svazcích.

„Posadte se. Dáte si čaj?“

„Ne, děkuju, myslím, že bych měla...“

Po pravdě neměla ani tušení, co by měla dělat. V poslední době se děly dost zvláštní věci. Všechny ty podivné sny a pocity a teď tohle. Je možné, aby to všechno nějak souviselo s tou prací? To přece vůbec nedává smysl.

„Myslím, že byste teď měla hlavně nabrat síly. Co třeba zelený? Může být?“

Karolína přikývla a svezla se do křesla. Zatímco profesor odsypával čaj do konvičky, upravila si aspoň trochu vlasy a obličej. Přesto jí kolem očí zůstalo několik tmavých šmouh od řasenky.

„*Pramen života*, to zní dobře, co? Hotový elixír mládí. Ten vás určitě postaví na nohy.“

„Děkuju. Ale co seminář?“

„Buďte v klidu, Voltaire počká.“

Měla ráda ten jeho úsměv. Jako by nic nebylo tak vážné, aby se z toho nedala udělat legrace. Hned jí bylo líp.

Pomalu upíjeli z malých bílých šálek. Občas se střetli pohledem, ale Karolína vždy honem uhnula.

„Pane profesore...“

„Ano?“

„Stalo se vám někdy, že jste se do něčeho tak ponořil, že jste si pak nebyl jistý už vůbec ničím?“

„To je pěkná definice filozofie, to si musím někam zapsat.“
Chvíli ji tiše pozoroval a pak dodal:

„Ano, někdy se mi to taky stává. Ale ještě nikdy jsem kvůli tomu neomdlel. Ať už vás trápí cokoliv, můžete mi to s klidem říct.“

„Sama nevím, jak bych to popsala...“

„Zkuste to.“

* * *

Předchozího večera seděla Karolína dlouho do noci nad seminární prací a ani si nepamatovala, jak se jí podařilo usnout. V pět ráno už byla zase vzhůru. Z postele ji vyhnal stejný sen jako včera.

Utíkala po pěšince směrem k velkému starému domu. Smála se. Znělo to jako smích malé holčičky. Doléhaly k ní hlasy dospělých lidí, ale nerozuměla jim. V mlze za sebou zahlédla obrysy dvou nebo tří postav. Běžela dál, ale něco bylo špatně. Mezi stromy se vynořil stín. Někdo ji chytil za ruku. Zdáлки někdo jiný křičel: „Maríno!“

Za poslední dva týdny se jí tenhle sen zdál snad pětkrát. Vždy totéž. Smích, hlasy v dálce a najednou strach a křik. Někdy, jako třeba dnes, cítila ještě po probuzení pevný stisk na levé ruce.

Jen co vstala, zamotala se jí hlava. Podlamovaly se jí nohy a stěží se dobelhala do koupelny.

Musím s tím něco dělat, tohle dál nejde.

Trvalo jí půl hodiny, než zakryla ty děsivé kruhy pod očima. Když konečně vylezla z koupelny, venku už svítalo. Chvilí jen tak pozorovala Pražský hrad. V téhle části koleje byl z vyšších pater krásný výhled.

Zanedlouho se za stěnou rozezvučel budík. Karolína nechtěla, aby jí Marta viděla v tomhle stavu, a tak rychle sbalila věci do školy a vyběhla z pokoje. Když si ale v malé chodbičce zavazovala conversky, padl jí přes otevřené dveře pohled na knihu, která se jí válela na polštáři. Byl to *Candide*. Než se stačila rozhodnout, jestli chce tenhle krvák vůbec

dočítat, rozrazily se dveře od druhého pokoje a v nich stála rozruchaná Marta.

„Kam razíš? To už je nějaký filozof vzhůru, aby vás moh učit?“

Na rozdíl od Karolíny se Marta zřejmě dobře vyspala. Usmívala se od ucha k uchu.

„Haha. Hlavně že na matfyzu jsou všichni normální.“

„Aspoň si umíme spočítat, kolik kreditů potřebujem.“

To byla podpásovka. V zimním semestru musela Karolína na studijním hodně škemrat, aby jí povolili dodatečný zápis jednoho předmětu. Zatvářila se teď proto trochu dotčeně.

„Promiň. To se stane i lepším. Jsi v pohodě?“

„Jasně, jsem jen trochu unavená, dělám na týt práci o Voltairovi. Jdu si někam dát kafe.“

„Tak si to užij. A nepřeháněj to s tím filozofováním. Měkne z toho mozek.“

Karolína si oblékla žlutý blejzr a naposledy se podívala do zrcadla. Marta jí s kartáčkem v puse ukázala dva zdvižené palce, přestože jí muselo být jasné, že něco není v pořádku. Snad teprve podruhé za tu dobu, co spolu bydlí, šla Karolína ven s vlasy staženými do culíku. Poprvé to bylo v lednu před zkouškou z latiny.

* * *

Karolína si občas vyčítala, že za Starbucks utrácí tolik peněz, ale nikde jinde toho neudělala do školy víc. Na koleji se nedokázala pořádně soustředit a v knihovně ji z těch židlí bolela záda. Kam jinam by navíc v sedm ráno měla jít?

„Dobré ráno, jak se máte? Caramel Macchiato Grande?“

Tuhle zrzku neměla ráda. Neměla ráda, když toho o ní někdo věděl příliš.

„Dnes prosím silnější.“

Zrzka fixou vyznačila typ nápoje a jeden shot espressa navíc, pak na kelímek připsala „Krásný den, Karolíno!“

a svoje dílo završila výstavním smajlíkem. Karolína jen poděkovala, zaplatila věrnostní kartou a zamířila ke svému oblíbenému stolku s výhledem na Malostranské náměstí.

Praha ještě spala, v kavárně zatím vysedával jen jeden kluk kolem třicítky, který listoval deníkem Sport. Docela nápadně po Karolíně pokukoval, a tak ho raději rovnou zprážíla pohledem, aby jí dal pokoj. Sedla si zády k němu a zapnula notebook.

Trvalo věčnost, než se jí v Chromu načetly všechny otevřené záložky. Do adresního řádku pak zadala *Pangloss* a *Leibniz* a klepla na enter. Místo výsledků vyhledávání se ale dočkala jen bílé stránky a kolečka loading. Ani po dvou minutách se nic nezměnilo, prohlížeč se úplně zasekl.

Sakra, co má zas tohle znamenat?

Mačkala enter jako pomínutá a pak našťavaně bouchla do stolu. Zabořila hlavu do dlaní.

„To chce klid, holka. Ukaž.“

Karolína nasadila otrávený výraz a jen neochotně uvolnila druhou židli, přes kterou měla přehozený blejzr a kabelku.

Kluk si přisedl a pobaveně si prohlížel jedenáctipalcový Acer Ferrari One v červené barvě, který musel být před lety žádaným zbožím, ale dnes už byl tak omlácený, že skoro ani nedržel pohromadě.

„Co je?“

„Nic, já jen že...“

Zahleděl se na její kelímek a šibalsky se usmál.

„Hele, Karol, abych řek pravdu, tenhle křáp už toho má dost za sebou. Nemáš na novejš?“

To ji dopálilo. Koukla se na jeho kelímek. Tomáš, bez přání krásného dne, zato hned dva smajlíci.

„Hele, Tome, tak zaprvý nejsem žádná Karol.“

„Sorry. Seš podobná jedný dánský tenistce a tý taky odjakživa říkám Karol.“

„To je mi fuk.“

„Oukej, Karol. Jestli chceš, můžu ti sehnat novejš komp.“

„Rozumíš tomu vůbec?“

„Kámoš má e-shop, dá ti slevu.“

„A proč by to jako dělal?“

„Řeknu mu, že seš od pohledu fajn holka.“

„Nebud' tak vtipnej.“

Tomášovi zajiskřilo v očích a zjevně se chystal něco dodat, když vtom se stránka konečně načetla.

„Hele, už to frčí.“

Než jí notebook podal, zadíval se ještě na výsledky vyhledávání. První odkaz zněl *Best of all possible worlds* a další stránky pojednávaly o Voltairově kritice Leibnizova metafyzického optimismu.

„Ty se zajímáš o filozofii?“

„No nekecej, ty umíš číst? Já myslela, že žiješ jen sportem.“

„Já toho čtu, Karol. To by ses divila.“

„Co třeba?“

„Teď zrovna Prousta, druhej díl.“

„Kecy, jenom machruješ.“

„Víš co, mně je jedno, co si myslíš. Zavolej mi, až si to rozmyslíš s tím kompem.“

Na okraj novin jí napsal svoje číslo, zapnul si sako a s americanem v ruce vyšel ven. Karolína zůstala v kavárně úplně sama. Takový luxus ve Starbucksu ještě nezažila.

* * *

I když byl Tomáš strašný buran, ten rozhovor Karolíně přece jen zvedl náladu. Asi se potřebovala s někým pohádat, aby se trochu uvolnila. Následující dvě hodiny přepisovala poznámky k seminární práci a s výsledkem byla spokojená.

Po deváté se vydala přes Karlův most do Klementina. Byl krásný dubnový den, pozorovala všechny ty turisty a zamilované páry držící se za ruce a říkala si, jak je ráda, že se dostala na školu do Prahy. Táta na ni byl pyšný a máma by určitě byla taky.

Za ten půlrok, co žila v Praze, se ale ještě pořád nenaučila, jak to chodí v Národní knihovně. Z nejasně formulovaných vět na informačních cedulích byla jen zmatená.

„Slečno, průkazku!“

Minule po ní při vstupu do knihovny nikdo průkazku nechťel, takže ji ten rozezlený tón překvapil.

„Promiňte, nevěděla jsem...“

Když si pak před všeobecnou studovnou přečetla, že si dovnitř smí vzít jen psací potřeby, nechala raději kabelku v uzamykatelné skříňce. Očividně ale byla jediná. Jedné holce ležela u nohou obří krosna.

Karolíně to ale už bylo jedno. Vyzvedla si u pultu tři knihy, které si včera večer objednala přes internet, a našla si volné místo v úplně poslední řadě. Necítila se dobře, když jí někdo koukal na záda.

Nejdřív se pustila do anglicky psaného díla *Voltaire's Riddle: Micromégas and the Measure of All Things* od Andrew J. Simosona.

Autor se mimo jiné snažil odpovědět na otázku, co chtěl Voltaire říct podivným závěrem svého krátkého příběhu. *Micromégas*, obr z jiné planety, sepsal pro lidi knihu, která měla objasnit smysl úplně všeho na tomto světě. Když ale pařížští akademici knihu otevřeli, našli v ní jen prázdné listy.

Výkladů se nabízelo hned několik. Nejvíc Karolínu pobavila možnost, že se obsah vytratil při zmenšování písma. Ale nakonec, proč ne? *Micromégas* měřil přes třicet šest kilometrů. I jeho písmo muselo být obrovské. Jestli ho chtěl zmenšit tak, aby se vešlo do knihy běžných lidských rozměrů, bylo to stejné, jako kdyby se Karolína snažila změnit velikost své průkazové fotky na jeden krát jeden pixel. Z obličeje by nezbylo nic než bílá tečka.

Navzdory tomu, že Simosonova kniha vyšla v edici *Dolciani Mathematical Expositions* a většinu stran pokrývaly matematické vzorce, bylo to fascinující čtení. Karolína úplně ztratila pojem o čase.

Až když jí začalo kručet v břiše, podívala se na hodinky. Za

deset dvanáct! Zbylé dvě knihy tedy jen rychle prolistovala. První se zabývala Voltairovým životem, druhá popisovala nástup osvícenství v Evropě.

Něco málo si poznamenala na papír, ale pak už musela vyrazit. Od půl jedné měla Pavlíčka a chtěla se předtím ještě najíst. Knihovnu opouštěla s podivným pocitem, že přehlédla něco důležitého.

Do školy dorazila ve čtvrt na jednu a v bistro, kterému ani po změně provozovatele nikdo neřekl jinak než *U Platóna*, si dala obloženou housku a kolu.

Cestou z bistra se zavěsila za dvě dívky, které o něčem živě diskutovaly ve francouzštině. Karolína je moc neposlouchala, ale jak zvyšovaly hlas, přece jen část rozhovoru zachytila.

„Mais pourquoi pas?“

„Non, Marie... non, ce n'est pas possible.“

Karolína zůstala stát jako opařená. Najednou jí to docvaklo.

Nebyla to žádná Marína. V tom snu na ni křičeli francouzsky.

Marie! Non!

Co ale mohla mít společného s tou malou francouzskou holčičkou? A proč se jí o ní tak často zdálo?

Pak jí něco napadlo. Vytáhla z kabelky notebook, musela si to hned ověřit. Cítila, jak jí srdce bije jako o závod. Vestoje vyťukala do Googlu první tři písmena, ale pak psát přestala.

Vůbec nic neviděla, před očima měla mžitky. Byla si jistá, že to hned přejde, něco podobného se jí občas stávalo, když rychle vstala z postele.

Tentokrát se spletla.

KAPITOLA II

Schopenhauer

Tomáš čekal, že když se hlava bouří, zapne tělo autopilota. Ale nestalo se vůbec nic.

Ukončete prosím výstup a nástup, dveře se zavírají. Do poslední chvíle, než se dveře opravdu zavřely, věřil, že ještě stihne vystoupit. Dobře znal tyhle situace. Vždycky zvládl doběhnout tramvaj, vždycky do práce dorazil včas, vždycky stihl deadline. I když to většinou bylo o fous, pokaždé to nějak dal.

Dnes ne.

Zůstal sedět jako přikovaný a nevěřícně sledoval, jak postavy za oknem mizí v nenávratnu. Vůz metra vjel do tunelu.

Příští stanice – Staroměstská.

Mohl by to na příští zastávce otočit a jet zpátky na Malostranskou. Nedokázal ale své tělo přinutit k žádné akci. Lidé nastupovali a vystupovali, zatímco on jen tupě zíral před sebe.

Projel tak celou trasu A až na konečnou a z vozu vystoupil teprve potom, co strojvedoucí zhasl světla. Jakmile vyšel na čerstvý vzduch, začal mu zvonit telefon.

„No nazdar, kde seš?“

Už z prvních slov poznal, že je Pavlína pěkně nabroušená.

„Někde v depu.“

„Cože?“

„V depu Hostivař. Dál to nejelo.“

„Děláš si ze mě srandu, Tome?“

„Ne, to bych si nedovolil.“

„Tak mě neštvi a doraž co nejdřív.“

„Promiň, Pájo, já to dneska fakt nedám. Mohl bych si vzít volno?“

„Seš blázen? Bára s Omarem toho maj plný kecky.“

„Promiň, fakt se necejtím.“

„Nemoh jsi aspoň dát vědět dřív? Někoho bych sehnala.“

„Já vím, podělal jsem to.“

Pavlína se na chvíli odmlčela.

„Tome, co ti je? Zas nějaká ženská? Nebo něco doma?“

„Ne, to ne, jsem jen celkově vyždímanej.“

„Hele, tak jo, my to tu bez tebe dneska zvládnem a nebudu z toho dělat aféru. Ale mám to u tebe.“

„Díky moc, Pájo. Podívala by ses mi ještě, kdy mám další směnu?“

„Ty seš nemožnej. Až v neděli, máš tam tři noční za sebou. Dáš se do tý doby do kupy?“

„Jasně, budu ready.“

Nebyl o tom ale úplně přesvědčený. Nedokázal vysvětlit, co se dnes stalo, ale cítil, že nad svým životem ztrácí kontrolu.

Sedl si na lavičku u zastávky, odkud jezdil každou půlhodinu autobus do Fashion Areny. Společnost mu dělaly dvě důchodkyně, které se nemohly shodnout, kdo nejlíp zazpíval v posledním díle *Tvojí tváře*, a jedna mladá maminka s vřískajícím děckem.

Tomáš se zadíval na jasně modrou oblohu bez jediného mráčku. Kdyby nebyl alergik, mohl by se radovat, že o sobě jaro konečně dává vědět.

Co teď? No tak, přemejšlej, kámo.

Nic ho nenapadalo, a tak při nejbližší příležitosti nastoupil do autobusu. Během cesty dumal nad tím, jestli to má v práci ještě cenu. Byl tam už tři roky a nikam to nevedlo, akorát si ničil nervy.

Vzpomněl si taky na to, jak ve čtvrtáku praštil s medicínou a co mu na to táta řekl.

„Nikdy nic nedotáhneš do konce. Vždycky jsi byl takovej.“ Strašně ho to tehdy ranilo a zapřísáhl se, že jednou něco dokáže a vytře všem zrak. Teď mu už ale táhlo na třicet, a že by se za posledních pět let někam posunul, se rozhodně říct nedalo.

Sotva vystoupil z autobusu, zavibroval mu v kapse telefon.

Byla to esemeska z neznámého čísla.

Tak ten krap je uz uplne mrtvej. Pomohl bys mi teda neco sehnat? KAROLINA

Musel se usmát. Ta malá blondatá holka byla sice dost nevyrovnaná, ale setkání s ní slibovalo aspoň trochu zába-
vy. Nečekal, že se mu ještě ozve.

Jasan, Karol. Kde bydlíš a kdy máš čas?

Odpověď přišla během minuty.

Kolej Kajetanka. Muzu třeba dneska 15 - 18.

Kajetánku dobře znal, strávil tam celý prvak a druhák, než se s kamarády z gymplu přestěhoval na privát. Kdyby tehdy zůstal na koleji a soustředil se na učení, možná by teď měl v Litomyšli vlastní ordinaci.

OK, mam to kousek, stavím se. Cekej me ve tri.

Než se vydal domů, koupil si ještě v Espritu kostkovanou košili.

Karolína seděla na zídce u hlavního vchodu. Tomáš si do poslední chvíle nebyl jistý, jestli to je opravdu ona. Včera vypadala jako unavená intelektuálka, ale sytě oranžová barva šatů a rozpuštěné vlasy ji proměnily k nepoznání. Slušelo jí to tolik, že si Tomáš odpustil vtípek, že by se v tomhle oblečení mohla z fleku přidat k hnutí Haré Kršna.

„Čau Karol.“

„Čau. Dík, žes přišel.“

„Tak notebook už je kaput, jo?“

„Bohužel.“

„Co se stalo?“

„Rozbil se o zem.“

„To ses tak naštvála, že se ti zas něco nenačítá, že jsi s ním flákla o zem, jo?“

„Ne, to ne. Prostě... jsem zakopla.“

„Aha. Stává se ti to často?“

„Ne. A není to vtipný.“

„Oukej, promiň,“ řekl Tomáš a přisedl si k ní na zídku. Dřív tu takhle sedával často. Párkrát si tu po setmění, když už mozek odmítal vstřebávat další informace ze skript, zakouřili se spolužáky trávu a snili o tom, jak jednou najdou lék na rakovinu a změni svět k lepšímu.

„Taky jsem tady bydlel.“

„Tady? Fakt?“

„No jo, máme toho společného víc, než bys chtěla. Asi jsme si souzený.“

„Ty seš blbej,“ usmála se Karolína. Už se nadechovala k další větě, ale Tomáš ji předběhl.

„A co vlastně studuješ? Tady bydlej většinou medicí.“

„Filozofii.“

„Prostě jen filozofii?“

„Jo, jednoobor na fildě.“

„Hm, pěkný. Taky mě vždycky lákalo číst filozofický spisy, ale Schopenhauer mě totálně odradil.“

„Jak to?“

„Koupil jsem si to jeho velkolepý dílo...“

„*Svět jako vůle a představa?*“

„Jo. A začal jsem to číst. Ale hned v úvodu psal, že si nejdřív musím přečíst celého Kanta a Platóna, než můžu začít s ním. Tak jsem to zapíchl.“

„No jo, on je strašně vychloubačnej a spoustu věcí přehání, ale i bez toho Kanta se to dá číst. A proč vlastně Schopenhauer?“

„Nevím, vždycky mi přišlo, že svět vidím stejně.“

„Jak, prosím tě?“

„Jako nesmyslné kolotoč neustálejších potřeb. Něco chceš, dostaneš to, chvíli máš radost, ale brzo tě to omrzí. Tak chceš zase něco víc a tak pořád dokola. A víš, co je nejhorší?“

„Co?“

„Že to začíná už narozením. První, co dítě udělá, je, že začne řvát. Něco chce, nedokáže být v klidu. I kdyby nějaký člověk chtěl být v pohodě a po nikom nic nechtěl, za chvíli dostane hlad. A když chceš jíst, musíš někoho zabít.“

„Můžeš bejt vegan.“
„To je k ničemu. Na polích máš pesticidy, zabíjíš tím včely, ptáky a nevím, co ještě. To si radši dám k obědu krávu.“
„Ty seš teda dobrej.“
„Ale je to tak, Karol.“
„Některý lidi nepotřebujou vůbec jíst. Žijou z prány.“
„Z čeho?“
„Jako ze vzduchu. Z tý energie.“
„Tomu snad nevěříš, ne?“
„Jsou zdokumentovaný případy.“
„Blbost, to prostě není možný.“
„Jak to můžeš vědět?“
„Některý věci jsou prostě jasný. Třeba jako to, že potřebuješ nověj komp,“ uzavřel Tomáš debatou. „Nepůjdem někam, kde je wifi?“

* * *

Usadili se v kavárničce *Hami ňami* přímo naproti koleji. Milá servírka, pravděpodobně jedna ze studentek z Kajetánky, jim přinesla kávu a pak je opět zanechala o samotě. Ve tři odpoledne většina pravidelných zákazníků ještě studovala, a tak měli malý salonek sami pro sebe.

„Takže se ti teda líbí tenhle malej Asus?“
Tomáš zvětšil obrázek přes celou obrazovku a otočil notebook směrem ke Karolíně.
„Jo, měl by mi stačit. Nepotřebuju žádněj zázrak.“
„Jasný. Stojí devět tisíc, můžeš ho mít za sedm.“
„Dík,“ řekla Karolína, ale pak se rozpačitě zavrtěla na židli. „Je to super cena, ale stejně to budu muset probrat s tátou. Jsem hrozná, nikdy nic neušetřím.“
„Možná kdybys nepila tak drahý kafe...“
„Já vím... to mi říká každěj.“
„No jo, není to moje věc. Klidně to prober s tátou a pak se mi ozvi.“

Tomáš se sehnul pod stůl, vytáhl z tašky propisku a kousek papíru a napsal na něj svoji e-mailovou adresu.

„Napiš mi, kdyby něco.“

Karolína papír přehnula, a ještě než ho uložila do kabelky, zadívala se na text na jeho druhé straně. Tomáš si všiml, že si prohlíží pozvánku na *Opilé koráby*, hudebně-poetický večer v klubu *Mandragora* na Vinohradech. Usmála se, ale nic k tomu neřekla.

„OK. O víkendu budu doma, dám ti vědět do neděle.“

„Bezva. A kde vlastně bydlíš?“

„V Českém Krumlově.“

Tomáš si vzpomněl, jak tam kdysi jel na výlet. Jeho tehdejší přítelkyně mu tvrdila, že to je to nejkrásnější město v Česku, ale jediné, co si teď vybavil, byla pokuta za parkování v pěší zóně. A samozřejmě spousta turistů z Číny nebo Japonska, kteří obsadili půlku hotelu a dupali po schodech už v šest hodin ráno.

„To musí bejt strašná otrava pořád narážet do turistů, ne?“

„Když bydlíš na kraji města, tak ti to tak ani nepřijde.“

„Aha, jasně.“

Tomáš si usrkl kávy a pak si chvíli hrál s baleným cukrem. Jeden sáček omylem natrhl a několik krystalků se rozsypalo po stole.

„Hele, Karol, můžu ještě jednu otázku?“

„Povídej.“

„Čím to je, že včera se s tebou nedalo bavit, a dneska jsi docela v pohodě?“

„Dneska jsem se vyspala. A nemáš pořád tak blbý poznámky.“

Nabrala na lžičku trochu mléčné pěny a pak se znovu podívala na Tomáše.

„Poslední dobou to stálo za prd. Mám takový... období.“

„Aha. A co se děje?“

„Tomu bys stejně nevěřil. Myslel by sis, že jsem blázen.“

„To si už beztak myslím, horší to bejt nemůže.“

„Haha. Ne, fakt ne. Možná někdy příště.“
Poklepávala si lžičkou o rty do rytmu písničky z rádia a v očích měla pobavený výraz.

S jedinou vteřinou se prolne století, když ji nechytím, tak navždy odletí.

„Takže bude nějaký příště?“

„Když mi táta přispěje na ten notebook, tak určitě.“

Tomáš se pousmál. Možná to byl jen dojem z jediné jediné vteřiny, která už nejspíš odletěla, ale cosi v Karolínině hlase mu říkalo, že notebookem jejich příběh neskončí.

* * *

Na čtvrteční večer se Tomáš těšil celý týden, ale nakonec si fotbal moc neužil. Pořád si v hlavě přehrával odpolední rozhovor s Karolínou, a zatímco jindy by si nervozitou kousal nehty, teď ho průběh zápasu nechával klidným.

Navíc brzy nebylo o co hrát. Sparta kombinovala a vytvářela si šance, ale Villarreal trestal každou chybu. Poločasové skóre 0:3 zavánělo debaklem, a tak Tomáš vypnul televizi a sedl si k počítači.

Ve schránce našel e-mail od uživatele *nocni.ctenarka@gmail.com*. Při pohledu na tu adresu se neubráníl úsměvu.

*Ahoj Tomáši,
tak jsem to nakonec s tátou probrala už dneska po telefonu a s tím notebookem souhlasí. Objednal bys mi ho teda?*

Promiň, že jsem včera byla tak protivná. Nebylo mi moc dobře. Pravda je taková, že se mi ten notebook rozbil, když jsem ve škole omdlela. Nechtěla jsem ti to říkat, nejsem ten typ, co by se hned někomu svěřoval. Ale něco mi říká, že ti můžu věřit.

P. S.: Dáš Arthurovi ještě šanci? :)

Karolína

Tomáš přemýšlel, jak odpoví, a zároveň prohledával všechny skříňky a police v bytě. Počet knih už dávno překročil hranici, kterou doporučuje japonská specialista na úklid Marie Kondo. Její knihu *Zázračný úklid* teď objevil v zásuvce pod televizí hned vedle tří dílů *Milénia* od Stiega Larssona.

Když už to chtěl vzdát, protože měl pocit, že prošmejdil celý byt, vzpomněl si, že některé knihy loni skoro vyhodil. Rychle v teplácích seběhl do sklepa, rozlepil velkou zaprášenou krabici a mezi starými učebnicemi z medicíny skutečně našel to, co hledal.

Oba svazky si pak položil na stůl vedle klávesnice. Z jedné knihy na něj hleděl zasněný mladík, z té druhé zarmoucený stařec. Jako by ty dvě fotky, které dělilo asi třicet let, mluvily za vše. Schopenhauer v kostce. V mládí člověk věří, že je to právě on, kdo píše dějiny, a ve stáří se jen trpce pousměje, jak byl kdysi naivní.

Ahoj Karol!

Když jinak nedáš, ještě jednou to s ním zkusím. :) Přišlo mi ale, že to není zrovna tvůj oblíbenec, nebo se pletu? Notebook ti hned objedná. Měl bych ho mít příští týden, ještě ti dám vědět. Nechceš mi ale fakt říct, co se děje? Tím omdlením jsi mě trochu vyděsila.

Tom

Karolína neodepsala ani ve čtvrtek večer, ani v pátek. Tomáš mezitím sledoval sportovní přenosy, bloumal se sluchátky na uších po Stromovce a snažil se pochopit, proč Schopenhauer záměrně odrazoval všechny své potenciální čtenáře. To byl tak přesvědčený o své pravdě, že nepotřeboval, aby jeho dílo někdo četl?

Zjistil, že bez znalosti Kanta by se možná obešel, ale bez prostudování Schopenhauerových dřívějších děl ne. Všude narážel na odkazy na jakousi větu o důvodu a bez ní se dál nehnul, všechny další pojmy se od ní odvozovaly. Takže

ani na druhý pokus neuspěl. Přestože se u předmluvy plně peprného sarkasmu náramně bavil, po několika stranách výkladu musel knihu odložit.

Místo toho si na internetu procházel Schopenhauerovy citáty. Výrok, že by bylo lepší se vůbec nenarodit, protože na světě je víc bolesti než radosti, by klidně podepsal. Jako by mu mluvil z duše. Proč ale bylo zapotřebí stovek stran, aby se přes složité definice prokousal k tomuto závěru? Nemohl to Schopenhauer říct rovnou?

Tomáš si právě říkal, že se musí Karolíny někdy příště zeptat, co si o tom jako filozofka myslí, když vtom mu na telefonu pípló upozornění. Ve schránce měl novou zprávu.

*Ahoj Tome,
promiň, dřív jsem se nedostala k počítači. Až budu mít ten nový notebook (díky moc!), všechno bude snazší. :) Tak dobře... Těžko se to vysvětluje takhle po mailu, ale už nějakou dobu se mi vrací jeden sen. Všechno to odstartovalo, když jsem začala psát práci o Voltairovi. A ve středu jsem zjistila, že v tom snu je zámek, kde Voltaire strávil posledních dvacet let života. Ferney. A to je právě to, co teď prostě nemůžu pochopit. Já ten zámek nikdy předtím neviděla. Myslela jsem si nejdřív, že to je jen nějaký velký dům. Asi ti teď přijdu jako cvok. Těžko se to popisuje. Ale mám pocit, jako by se mi někdo snažil něco říct. Ty na tyhle věci asi nevěříš, vid'? Jinak máš pravdu, že Schopenhauera zrovna nemusím. Jestli znáš jeho názory na ženy, tak se mi nemůžeš divit. :) Můj oblíbenec je Pascal, třeba ti někdy řeknu proč.*

K.

Tomášovi se ulevilo, že Karolína netrpí žádnou vážnou nemocí. Představoval si něco mnohem horšího než obyčejnou noční můru. Obratem odpověděl:

*Karol, určitě nejsi cvok! A děkuju, žes mi to řekla. Vsa-
dím se, že to půjde nějak vysvětlit. Což je i odpověď na
tvoji otázku. :)*

*Schopenhauer se nedá číst, radši se podívám na toho
Voltaire. Ještě se ozvu.*

Tom

V neděli Tomáš vyšel z bytu až po setmění. V Dejvicích žil už dva roky a měl to tu rád. Nedávná návštěva čínského prezidenta v Praze mu ale připomněla jeden ze dvou nedostatků jeho aktuální adresy trvalého pobytu. Jméno ulice. Mnohem raději by bydlel v Tibetské než v Čínské.

Druhým nedostatkem byla Dukla. Julisku neboli doupě červenožlutých lampasáků, jak stadion nazýval, měl hned za rohem. Většinou ale stačil pohled na ligovou tabulku, aby tenhle nedostatek pustil z hlavy.

Cestu do práce tentokrát nic nenarušilo. Jednu zastávku autobusem, dvě stanice metrem a tři ulice pěšky zvládl za necelých dvacet minut.

„No čau, už jsi nám tu chyběl!“

Tomáš se z Omarova tónu a výrazu snažil uhádnout, čím vším si jeho kolegové museli dnes projít. Vypadalo to na hodně těžkou směnu.

„Co je tohle?“ ukázal Tomáš na tabuli, kam si psali hospitalizace.

Jiránek – zlomená noha (Nový Zéland) #1746

„Tvůj dnešní úkol. Kolem půlnoci bude volat manželka. Řekni jí, že navrhujuem repatriaci. Asi z toho nebude nadšená, jsou tam na ročním pobytu.“

„Shit.“

„To dáš. Musíš bejt odpočatej, ne?“

„Ani ne,“ řekl Tomáš a bez dalšího komentáře zamířil k nejvzdálenějšímu volnému stolu. Hodil na zem spacák a zapnul počítač.

Hodiny ukazovaly 21.28. Zbývalo ještě víc než půl hodiny, než mu oficiálně začne noční směna.

Rozhodl se, že volný čas využije k tomu, aby napsal Karolíně.

*Ahoj Karol,
tak musím říct, že mě ten Voltaire docela překvapil.
Myslel jsem si, že to je nudný filozof, který jen kriti-
zoval společnost a psal encyklopedie. Ale asi jsem ve
škole nedával pozor. :) U některých jeho hlášek jsem se
dobře bavil. Kdyby Bůh neexistoval, museli bychom si
ho vymyslet – pěkně řečeno.*

*Ještě mě zaujalo, že se měsíc před svou smrtí stal svo-
bodným zednářem. Vstoupil prý do nějaké slavné lóže
Les Neuf Sœurs v Paříži, asi ho k tomu přesvědčil
Benjamin Franklin. Taky se kolem něj motal nějaký
Saint-Germain, hodně podivný chlápek, podle všeho
taky svobodný zednář (a rosenkrucián, což je asi sko-
ro totéž).*

*Každopádně si o tom všem rád popovídám, až se zase
uvidíme.*

Tom

Když e-mail dopsal, bylo tři čtvrtě na deset.

„Tak mazej domů, kámo, už to přebírám,“ zakřičel přes celou místnost na Omara. Lucka skončila už o půl desáté, takže tu zůstali sami.

„Dík, draku.“

Tomáš si nasadil sluchátka a zamával na Omara. Pak už se rozezvučel telefon.

KAPITOLA III

Komenský

Jedno slovo Karolínu hned bouchlo do očí. Pro Tomáše asi nebylo důležité, dokonce ho dal do závorky jako nějakou informaci navíc, na které moc nezáleží. Ale Karolíně se rozbušilo srdce.

Máma.

Rychle seběhla ze schodů. Bylo už po desáté, ale táta nashtějí ještě nespál a sledoval v televizi fotbal.

„Tati...“

„Ano, Kájo?“

„Jak přesně se jmenovala ta konference, během který ses s mámou seznámil?“

Táta se na ni překvapeně podíval.

„Proč to teď potřebuješ vědět?“

„Já... jen tak. Něco mě napadlo. Bylo to něco o rosenkru-ciánech, že jo?“

„Jo. Rosenkru-ciánské osvícenství nebo tak nějak. Bylo to anglicky, přesně už nevím. Co tě napadlo?“

„Ale nic, něco do školy. Píšu teď jednu práci. Narazila jsem tam na takovou věc.“

„Aha.“

„Ty o nich něco víš?“

Táta se natáhl po ovladači a ztišil zvuk. Karolína si přesto uvědomovala, že zápas komentuje Jaromír Bosák. Byl to jediný sportovní komentátor, kterého znala, a to jen díky *StarDance*.

„O rosenkru-ciánech? Moc ne. Ani tvoji mámu to moc nezajímalo. Aspoň myslím. Ale její táta, tvůj děda, jel na tu konferenci kvůli nějaký přednášce.“

„O čem ta přednáška byla?“

„To už teď nevím. Přitom mi to Anna, teda tvoje ma... počkej... bylo to něco o židech. Nějaká kala... kaba...“

„Kabala?“

„Jo, to bude ono.“

Karolína se zamyslela. O kabale toho moc nevěděla. Měla pocit, že někde četla, že to je nějaký druh židovské mystiky. Středověk. Nic, co by souviselo s Voltairem. Asi.

„Tati, nebyl tam na tý konferenci náhodou někdo z Francie? Nějaká Marie?“

„Z Francie tam určitě někdo být mohl. Byli tam lidi ze spousty zemí. Ale Marie... těžko říct, to si už fakt nepamatuju.“

„Hm. A nebyla tam nějaká přednáška o Voltairovi?“

„To opravdu nevím. Je to už dvacet let. A já měl tehdy oči jen pro tvoji mámu, přednášky mě moc nezajímaly.“

„No jo, to seš celej ty,“ dodala Karolína trochu zklamaně. Už si zvykla na to, že její táta je nenapravitelný romantik. Byly doby, kdy společně sledovali tureckou telenovelu *Tisíc a jedna noc* a pak po zbytek večera diskutovali o tom, co by měl Onur udělat v dalším díle.

Karolína se už držela zábradlí a měla se k odchodu, ale pak se ještě zhoupala zpátky.

„Tati...“

„Ano?“

„Nenapadlo tě někdy, že bys takhle mohl babičku a dědu vystopovat? Určitě se někde dá najít, kdo tu přednášku o kabale vedl. Třeba měl nějaký veřejně známý přítel. Třeba byl děda jedním z nich. Třeba...“

„Stokrát. Co stokrát... aspoň tisíckrát mě to napadlo. Hned mě taky napadlo, že Annu mi to už nevrátí a že bych akorát riskoval, že mi budou chtít vzít i tebe.“

„Ale... vždyť mám někde v cizině babičku a dědu, který o mně vůbec nic nevěděj. To jim přece musí bejt strašně líto. Co když už ani nežijou? Co když umřeli úplně sami?“

„Já vím, Kájo. Nemysli si, že mě to nemrzí. Nenašel jsem dost odvahy... a pak... pak už bylo pozdě. Život šel dál.“

„Nikdy přece není pozdě, tati.“

Jen se jí díval do očí a mlčel. Karolína si teď vyčítala, že v tom rozhovoru pokračovala. Cítila, že to tátu bolí.

„Promiň. Jsem asi srab.“

„To nic. Stejně tě mám ráda, tati.“

Objala ho a dala mu pusku na tvář. Napadlo ji, že by se měl holit častěji. Strniště už pořádně škrábalo.

První přednáška Karolíně začínala ve 14.10, takže z Českého Krumlova jezdila až v pondělí ráno.

Po tříhodinové cestě autobusem si většinou dopřála velké ochucené latté a s kelímekem v ruce a krosnou na zádech pak pokračovala městskou dopravou na kolej.

Obvykle cesta probíhala bez problémů, ale dnes v tramvaji číslo devět málem polila jednu starší paní. Několik kapek kafe se rozprsklo na zem jen kousek vedle ní.

„Dávejte pozor, hergot! Tady s tím nemáte vůbec co dělat!“

„Promiňte... mo... moc se omlouvám,“ vyblekotala ze sebe Karolína. Upevnila víčko a notně z kelímku upila, aby se karambol neopakoval.

Potom se ale opět trochu naklonila. Důvodem, proč předtím rozlila kafe, byl jeden z inzerátů nad sedačkami. Šlo o pozvánku na výstavu *Duchovní odkaz Jana Amose Komenského dnešku*.

To by samo o sobě ještě nebylo tak zajímavé. Zajímavější bylo, kdo výstavu pořádal. Mezinárodní škola Zlatého Kříže s Růží, *Lectorium Rosicrucianum*.

Karolína nevěřila vlastním očím. Může tohle být náhoda? Z inzerátu zjistila, že se výstava koná od čtvrtého do třicátého dubna v aule Nadace pro rozvoj architektury a stavitelství na Václavském náměstí. Doprovodný program výstavy a další informace mohou zájemci nalézt na internetových stránkách školy.

Jakmile dorazila na kolej, vytáhla z krosny tablet. Některé besedy už zmeškala, ale tuhle středu by se měl v aule promítat dokumentární film *Cesta do neočekávaného* o rosenkruciánských manifestech 17. století a jejich vlivu v Evropě až do současnosti.

Okamžitě věděla, že tam musí jít.

Byla tak rozrušená, že si ani neuvědomovala, že tužkou bubnuje do stolu a někdo ji při tom pozoruje.